

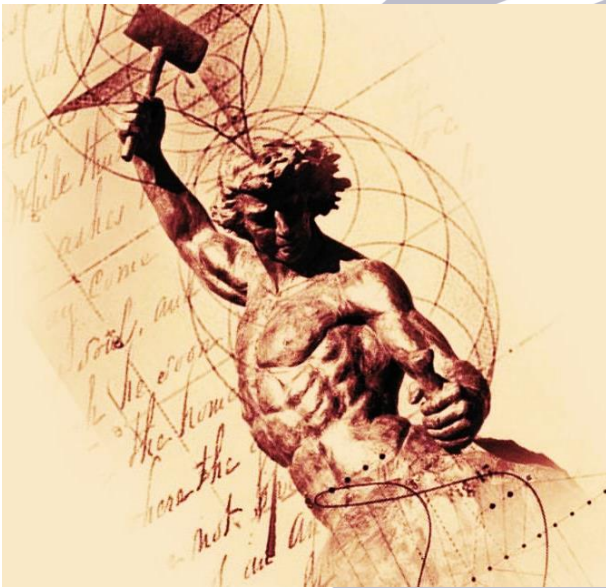
ĐỀ CHÍNH THỨC

(Đề thi gồm có 05 trang)

Môn thi: NGŨ VĂN CHUYÊN**Ngày thi: 13/05/2023***Thời gian làm bài: 120 phút (không kể thời gian phát đề)*

Họ và tên: _____

Mã dự thi: _____ Lớp STAR: _____

Câu 1 (4,0 điểm)**SELF-MADE MAN**

Năm 1987, bức tượng *Self-made man* lần đầu tiên Bobbie Carlyle được giới thiệu với công chúng. Bức tượng mô tả một người đàn ông tự đẽo gọt chính bản thân mình, tự tạo tương lai cho riêng mình.

Cụm từ *Self-made man* còn để mô tả những con người thành công nhờ sự cố gắng, kiên trì chứ không dựa dẫm, phụ thuộc vào bất kì điều gì.

Từ thông điệp được gửi gắm qua bức tượng trên, anh/chị hãy viết một bài nghị luận với tiêu đề: **Self-made man (Con người tự lập)**.

Câu 2 (6,0 điểm)

Huỳnh Như Phương trong *Tác phẩm và thể loại văn học* cho rằng: **Nhân vật chính giữ vai trò chủ đạo trong việc thể hiện chủ đề và tư tưởng của tác phẩm, vì qua cuộc đời và số phận của nhân vật đó, nhà văn tập trung giải quyết mâu thuẫn cơ bản đặt ra trong tác phẩm.**

(Huỳnh Như Phương (2017), *Tác phẩm và thể loại văn học*, Nxb.

Đại học Quốc gia, HCM, tr.75)

Bằng trải nghiệm văn học (thông qua một hoặc một số tác phẩm đã học hoặc đã đọc), anh/chị hãy phân tích để làm sáng tỏ nhận định trên.

HẾT

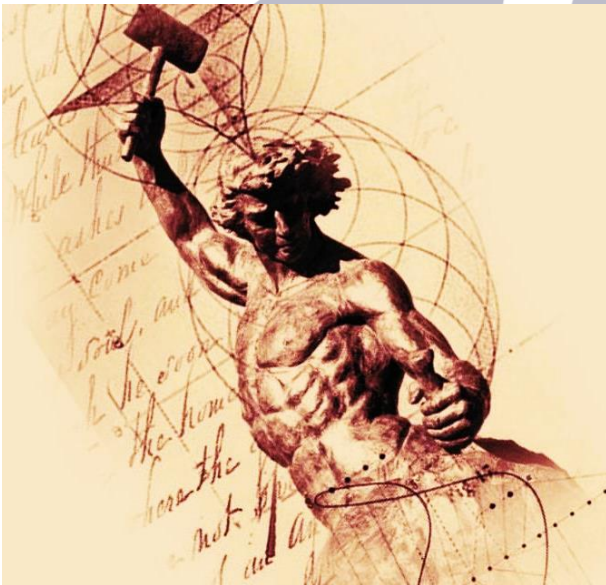
Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Giám thị coi thi không giải thích đề thi.

Thí sinh nộp lại đề thi và giấy nháp.

**HƯỚNG DẪN
THAM KHẢO****Môn thi: NGỮ VĂN CHUYÊN****Ngày thi: 13/05/2023***Thời gian làm bài: 120 phút (không kể thời gian phát đề)***HƯỚNG DẪN CHUNG:**

Đề gồm hai câu:

- Câu 1 nhằm kiểm tra những hiểu biết và kỹ năng làm bài nghị luận xã hội.
- Câu 2 nhằm kiểm tra kiến thức văn học và kỹ năng làm bài nghị luận văn học.
- Khuyến khích các bài viết giàu cảm xúc, diễn đạt tốt, có năng lực tự tư duy.

Câu 1 - NGHỊ LUẬN XÃ HỘI:**SELF-MADE MAN**

Năm 1987, bức tượng *Self-made man* lần đầu tiên Bobbie Carlyle được giới thiệu với công chúng. Bức tượng mô tả một người đàn ông tự đẽo gọt chính bản thân mình, tự tạo tương lai cho riêng mình.

Cụm từ *Self-made man* còn để mô tả những con người thành công nhờ sự cố gắng, kiên trì chứ không dựa dẫm, phụ thuộc vào bất kì điều gì.

Từ thông điệp được gửi gắm qua bức tượng trên, anh/chị hãy viết một bài nghị luận với tiêu đề: **Self-made man (Con người tự lập)**.

Yêu cầu chung:

Thí sinh nắm được yêu cầu đề, viết bài văn diễn đạt một cách súc tích, mạch lạc, vận dụng phương thức bình luận, thao tác đọc, hiểu, giải thích, phân tích, chứng minh,... để làm rõ vấn đề. Giữa các ý cần có sự liên kết chặt chẽ và sự dẫn dắt uyển chuyển.

Yêu cầu cụ thể:

1/ Thí sinh hiểu và nắm được nội dung của nhận định, trình bày được những suy nghĩ về nhận định. Các ý cần thể hiện:

+ *Tự lập*: là cách sống tự chủ, tự quyết định, tự hành động dựa trên những tiêu chuẩn đạo đức của đời sống xã hội, không vi phạm pháp luật. Ngoài ra, tự lập còn có thể hiểu là sống bằng chính năng lực của bản thân, không dựa dẫm, phụ thuộc hoặc trong đơi sự

giúp sức của người khác mà bản thân không chịu nỗ lực, cố gắng, thử sức. Đây được xem là một đức tính tốt, cần có; đặc biệt đối với người trẻ trong xã hội hiện đại ngày nay.

+ Người sống tự lập luôn biết sắp xếp cuộc đời, biết rõ năng lực của bản thân để hiện thực hóa những mong ước, khát vọng; luôn có cái nhìn dài hạn, biết đề ra những mục tiêu để phấn đấu, theo đuổi.

+ Người sống tự lập cũng là người luôn muốn thử thách bản thân bằng những điều mới, đôi lúc vượt qua sức lực của mình nhưng trong luôn trong tâm thế cố gắng, theo đuổi. Người sống tự lập cũng là người nhìn nhận được những điểm mạnh, điểm yếu của bản thân để tự phát huy, hoàn thiện; sẵn sàng thay đổi để thích ứng với đời sống xã hội.

+ Người sống tự lập luôn coi cuộc đời phải do chính mình tạo ra, không vì điều kiện, hoàn cảnh gia đình, xã hội mà ỷ lại, thiếu đi sự cố gắng, tính chủ động. Trước những nghịch cảnh, khó khăn, người sống tự lập luôn nghĩ đến việc giải quyết, xử lý bằng chính năng lực, phương thức của mình, thay vì trong mong vào người khác.

+ Người sống tự lập luôn nhận được sự tin tưởng, tạo được thiện cảm với những người xung quanh; từ đó, có nhiều hơn những cơ hội thử sức, thăng tiến trong cuộc sống.

+ Khẳng định tính đúng đắn của lối sống tự lập. Đồng tình với việc cần phải rèn luyện và thực hành lối sống tự lập; ngược lại, phê phán những người sống ỷ lại, dựa dẫm.

- Thí sinh liên hệ và đưa đến những dẫn chứng phù hợp với thông điệp mà mình rút ra. Những dẫn chứng trong bài lần cần phải đảm bảo những yêu cầu cơ bản: thời sự, xác thực, phổ biến.

- Bài viết cần đầy đủ các khía cạnh: giải thích, bình luận, chứng minh, phân tích, mở rộng và rút ra bài học cho bản thân.

2/ Khuyến khích thí sinh có những kiến giải riêng, có thể hồn nhiên nhưng mới mẻ, sâu sắc. Ngoài việc lập luận, thí sinh cần có những dẫn chứng xã hội cụ thể, đảm bảo những yêu cầu hình thức của một bài văn nghị luận xã hội.

Câu 2 - NGHỊ LUẬN VĂN HỌC:

Huỳnh Như Phương trong *Tác phẩm và thể loại văn học* cho rằng: ***Nhân vật chính giữ vai trò chủ đạo trong việc thể hiện chủ đề và tư tưởng của tác phẩm, vì qua cuộc đời và số phận của nhân vật đó, nhà văn tập trung giải quyết mâu thuẫn cơ bản đặt ra trong tác phẩm.***

(Huỳnh Như Phương (2017), *Tác phẩm và thể loại văn học*, Nxb. Đại học Quốc gia, HCM, tr.75)

Bằng trải nghiệm văn học (thông qua một hoặc một số tác phẩm đã học hoặc đã đọc), anh/chị hãy phân tích để làm sáng tỏ nhận định trên.

Yêu cầu chung:

Thí sinh có thể diễn giải và bố cục bài viết theo nhiều cách khác nhau nhưng từ nội dung nhận định, thí sinh cần trình bày được quan điểm của mình về vai trò của nhân vật chính trong việc thể hiện chủ đề, tư tưởng của tác phẩm (chấp nhận cả những vấn đề không có trong đáp án nhưng được trình bày thuyết phục, hợp lý). Thí sinh sử dụng lập luận và dẫn chứng văn học để chứng minh cho quan điểm của mình. Nhìn chung, đề thi đặt ra hai yêu cầu chính:

- Trình bày suy nghĩ của thí sinh về vai trò của nhân vật chính trong việc thể hiện chủ đề, tư tưởng của tác phẩm; đề từ đó, từ cuộc đời, số phận của nhân chính, tác giả giải quyết những vấn đề, mâu thuẫn cốt yếu được đặt ra trong tác phẩm thông qua nhận định của Huỳnh Như Phương.
- Phân tích một hoặc một số tác phẩm đã học hoặc đã đọc để làm sáng tỏ nhận định.

Yêu cầu cụ thể:

- Giải thích ý nghĩa nhận định:

+ *Nhân vật chính*: là nhân vật xuất hiện nhiều hơn trong tác phẩm, đóng vai trò quan trọng trong việc thể hiện tập trung đề tài, chủ đề và tư tưởng tác phẩm.

+ *Chủ đề*: là vấn đề chủ yếu, trung tâm được đặt ra từ toàn bộ hiện thực mà tác phẩm thể hiện. Sự hình thành chủ đề của tác phẩm có mối liên hệ mật thiết với hiện thực đời sống và ý đồ sáng tác của nhà văn.

+ *Tư tưởng*: là sự đánh giá và bộc lộ ý nghĩa của những gì đã được thể hiện, là cách giải quyết vấn đề đã đặt ra trong tác phẩm theo một khuynh hướng nhất định vốn có ở lập trường, quan điểm của tác giả.

=> Nhận định bàn về vai trò của nhân vật chính trong việc thể hiện chủ đề, tư tưởng của tác phẩm; đề từ đó, từ cuộc đời, số phận của nhân chính, tác giả giải quyết những vấn đề, mâu thuẫn cốt yếu được đặt ra trong tác phẩm

- Bình luận, phân tích:

+ Nhân vật trong văn học là một hiện tượng nghệ thuật mang tính ước lệ, đó không phải là sự sao chụp đầy đủ mọi chi tiết tiêu biểu của con người mà chỉ là sự thể hiện con người qua những đặc điểm điển hình về tiểu sử, nghề nghiệp, tính cách,... Nhân vật là phương tiện cơ bản để nhà văn khái quát hiện thực một cách hình tượng. Nhà văn sáng tạo nhân vật để thể hiện nhận thức của mình về một cá nhân nào đó, về một loại người nào đó, về một vấn đề nào đó của hiện thực => Nhân vật chính là người dẫn

đặt độc giả vào một thế giới riêng của đời sống trong một thời đoạn nhất định của lịch sử.

+ Nhân vật chính đóng vai trò quan trọng trong việc tạo nên cốt truyện, giúp gắn kết những sự kiện, tình tiết và hệ thống nhân vật của một tác phẩm văn học. Nhân vật chính cũng là đối tượng được nhà văn kí thác trách nhiệm thể hiện và phản ánh chủ đề, tư tưởng của tác phẩm. Thông qua cuộc đời, số phận và tính cách của nhân vật chính, nhà văn dựa vào đó để giải quyết những vấn đề, mâu thuẫn của tác phẩm. Trong một tác phẩm, có thể tạm lược bỏ nhân vật phụ nhưng không thể bỏ đi nhân vật chính.

- Chứng minh: Thí sinh có thể chọn một hoặc một số tác phẩm đã học hoặc đã đọc để phân tích, cảm nhận đi đến làm rõ nhận định. Thí sinh cần phải đảm bảo những yêu cầu:

+ Tác phẩm mà anh/chị chọn để phân tích? Nhân vật chính?

+ Nhân vật chính thể hiện chủ đề, tư tưởng như thế nào?

+ Cuộc đời, số phận của nhân vật chính? Những vấn đề, mâu thuẫn được giải quyết?

- Đánh giá:

+ Khẳng định tính đúng đắn của nhận định Huỳnh Như Phương. Từ nhận định này, ta thấy được vai trò của nhân vật chính trong việc thể hiện chủ đề, tư tưởng của tác phẩm.

+ Với vai trò sáng tạo, nhà văn phải ý thức trong việc xây dựng những nhân vật đóng vai trò cốt yếu trong tác phẩm; từ đó gửi gắm những tư tưởng, thông điệp vào nhân vật đó.

+ Với vai trò tiếp nhận, độc giả cần đọc kĩ tác phẩm, kết nối những sự kiện, tình tiết và hệ thống nhân vật để thấy vai trò của nhân vật chính trong tác phẩm; hiểu ý đồ của tác giả trong việc khai thác, định hình nhân vật chính.

Vũ Nam Thái

HẾT

STAR EDUCATION

Success Through Academic Readiness